

Paradigme de Programare

Conf. dr. ing. Andrei Olaru

andrei.olaru@upb.ro
Departamentul de Calculatoare

2025

Cursul 12: Mașina algoritmică Markov

transform from → to
then → .

1 Introducere

2 Mașina algoritmică Markov

3 Aplicații

Introducere

- Model de calculabilitate efectivă, **echivalent** cu Mașina Turing și Calculul Lambda;
- Principiul de funcționare: *pattern matching* + **substituție**;
- Fundamentul teoretic al paradigmelor **asociative** și al limbajelor bazate pe **reguli** (de forma *dacă-atunci*).

Paradigma asociativă

Caracteristici

- Potrivită mai ales în cazul problemelor ce **nu** admit o soluție precisă algoritmică (ieftină);
- Codificarea **cunoștințelor** specifice unui domeniu și aplicarea lor într-o manieră **euristică**;
- Descrierea **proprietăților** soluției, prin contrast cu pașii care trebuie realizati pentru obținerea acesteia
(**ce** trebuie obținut vs. **cum**);
- Absența unui flux explicit de control, deciziile fiind determinate, implicit, de cunoștințele valabile la un anumit moment → ***data-driven control***.

Mașina algoritmică Markov

Mașina algoritmică Markov

Exemple de implementare

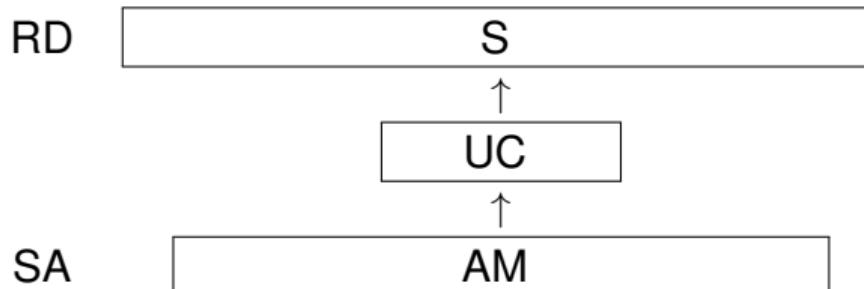
(implementări fără variabile generice)

- Windows / Wine: [\[http://yad-studio.github.io/\]](http://yad-studio.github.io/)
- mai multe: [\[http://en.wikipedia.org/wiki/Markov_algorithm#External_links\]](http://en.wikipedia.org/wiki/Markov_algorithm#External_links)

Structura Mașinii Markov

Perspectivă generală

- Registrul de **date**, RD, cu secvența de **simboluri**, S
  - RD nemărginit la dreapta
  - $S \in (A_b \cup A_l)^*$, $A_b \cap A_l = \emptyset$ – alfabet de bază și de lucru
- Unitatea de **control**, UC
- Spațiul de stocare a **algoritmului**, SA, ce conține algoritmul Markov, AM
  - format din **reguli**.

Structura Mașinii Markov

Reguli

- Unitatea de bază a unui algoritm Markov → **regula** asociativă de substituție:

șablon **identificare** (LHS) → șablon **substituție** (RHS)

- Exemplu: $a\textcolor{red}{g_1}c \rightarrow ac$
- sabloanele** → sevențe de simboluri:
  - constante**: simboluri din A_b
  - variabile locale**: simboluri din A_l
  - variabile generice**: simboluri speciale, din mulțimea G , legați la simboluri din A_b
- Dacă RHS este “.” → regulă **terminală**, ce încheie execuția mașinii (halt).

Structura Mașinii Markov

Variabile generice

- De obicei, noteate cu g , urmat de un indice;
- Multimea valorilor pe care le poate lua o variabilă → **domeniul** variabilei – $\text{Dom}(g) \subseteq A_b \cup A_l$;
- Legate la exact **un simbol** la un moment dat;
- **Durata de viață (scope)** → timpul aplicării regulii – sunt legate la identificarea şablonului și legarea se pierde după înlocuirea şablonului de identificare cu cel de substituție;
- Utilizabile în RHS **doar** în cazul apariției în LHS.

Structura Mașinii Markov

Algoritm Markov

- Multime ordonată de reguli, îmbogățite cu declarații:
  - de partitiorare a multimii A_b
  - de variabile generice

Ex | Exemplu Eliminarea din dintr-un sir de simboluri din multimea $A \cup B$ simbolurilor ce aparțin multimii B :

Structura Mașinii Markov

Algoritm Markov

- Mulțime ordonată de reguli, îmbogățite cu declarații:
  - de partitionare a mulțimii A_b
  - de variabile generice

Exemplu Eliminarea din dintr-un sir de simboluri din mulțimea $A \cup B$ simbolurilor ce aparțin mulțimii B :

```
1 setDiff1(A, B); A g1; B g2;
2     ag2 -> a;
3     ag1 -> g1a;
4     a -> .;
5     -> a;
6 end
```

```
1 setDiff2(A, B); B g2;
2     g2 -> ;
3     -> .;
4 end
```

- $A, B \subseteq A_b$
- $g_1, g_2 \rightarrow$ variabile generice
- a nedeclarată $\rightarrow$ variabilă locală ($a \in A_l$)

+ | **Aplicabilitatea unei reguli** Regula $r : a_1 \dots a_n \rightarrow b_1 \dots b_m$ este aplicabilă dacă și numai dacă există un **subșir** $c_1 \dots c_n$, în RD, astfel încât $\forall i = \overline{1, n}$ **exact 1** condiție din cele de mai jos este îndeplinită:

- $a_i \in A_b \cup A_l \wedge a_i = c_i$
- $a_i \in G \wedge c_i \in \text{Dom}(a_i) \wedge (\forall j = \overline{1, n} . a_j = a_i \Rightarrow c_j = c_i)$,
- oriunde mai apare aceeași variabilă generică în şablonul de identificare, în poziția corespunzătoare din subșir avem același simbol.

+ | Aplicarea regulii

$r : a_1 \dots a_n \rightarrow b_1 \dots b_m$ asupra unui subșir

$s : c_1 \dots c_n$, în raport cu care este **aplicabilă**, constă în **substituirea** lui s prin subșirul $q_1 \dots q_m$, calculat astfel încât pentru $\forall i = \overline{1, n}$:

- $b_i \in A_b \cup A_l \Rightarrow q_i = b_i$
- $b_i \in G \wedge (\exists j = \overline{1, n} . b_i = a_j) \Rightarrow q_i = c_j$

Reguli

Exemplu de aplicare

Ex | Exemplu

- $A_b = \{1, 2, 3\}$
- $A_l = \{x, y\}$
- $\text{Dom}(g_1) = \{2\}$
- $\text{Dom}(g_2) = A_b$
- $S = 1111112x2y31111$
- $r : 1g_1xg_1yg_2 \rightarrow 1g_2x$

Reguli

Exemplu de aplicare

Ex | Exemplu

- $A_b = \{1, 2, 3\}$
- $A_l = \{x, y\}$
- $\text{Dom}(g_1) = \{2\}$
- $\text{Dom}(g_2) = A_b$
- $S = 11111112x2y31111$
- $r : 1g_1xg_1yg_2 \rightarrow 1g_2x$

$S = 11111 \quad 1 \quad 2 \quad x \quad 2 \quad y \quad 3 \quad 1111$

$r : \quad \quad \quad 1 \quad g_1 \quad x \quad g_1 \quad y \quad g_2 \rightarrow 1g_2x$

$S' = 1111113x1111$

Unitatea de control

Aplicabilitate vs. aplicare

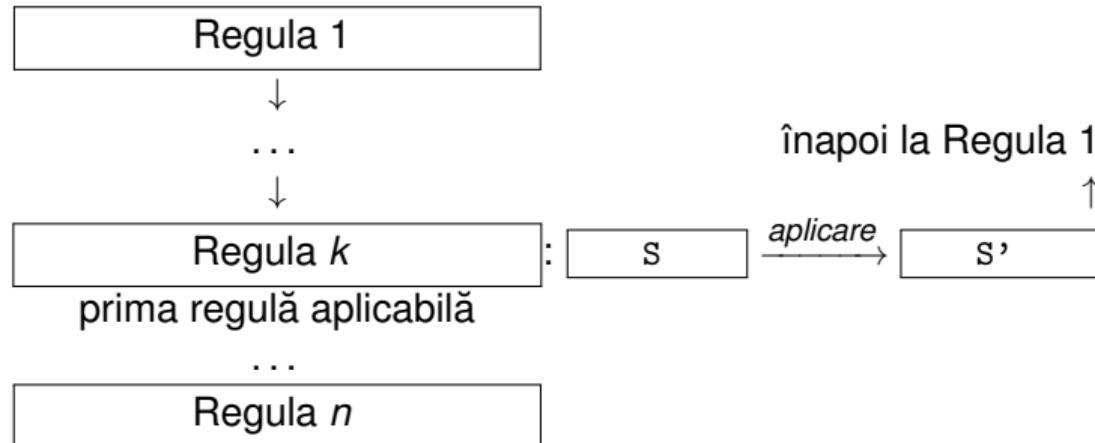

- Cazuri speciale: aplicabilitatea:
  - unei reguli pentru mai multe subşiruri;
  - mai multor reguli pentru acelaşi subşir.
- La un anumit moment, putem aplica propriu-zis o **singură regulă** asupra unui **singur subşir**;
- **Nedeterminism** inherent, ce trebuie exploatat, sau rezolvat;
- Convenție care poate fi făcută:
  - aplicarea **primei reguli** aplicabile, asupra
  - celui mai din **stânga subşir** asupra căreia este aplicabilă

Unitatea de control

Funcționare

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor înceinate.

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6}$ aDOP

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6}$ aDOP $\xrightarrow{2}$ 0aDP

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6}$ aDOP $\xrightarrow{2}$ 0aDP $\xrightarrow{2}$ 0PaD

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6}$ aDOP $\xrightarrow{2}$ 0aDP $\xrightarrow{2}$ 0PaD $\xrightarrow{3}$ 0PbD

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6}$ aDOP $\xrightarrow{2}$ 0aDP $\xrightarrow{2}$ 0PaD $\xrightarrow{3}$ OPbD $\xrightarrow{6}$ aOPbD

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6}$ aDOP $\xrightarrow{2}$ 0aDP $\xrightarrow{2}$ 0PaD $\xrightarrow{3}$ OPbD $\xrightarrow{6}$ aOPbD $\xrightarrow{2}$ PaObD

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6}$ aDOP $\xrightarrow{2}$ 0aDP $\xrightarrow{2}$ 0PaD $\xrightarrow{3}$ OPbD $\xrightarrow{6}$ aOPbD $\xrightarrow{2}$ Pa0bD $\xrightarrow{3}$ Pb0bD

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6}$ aD0P $\xrightarrow{2}$ 0aDP $\xrightarrow{2}$ 0PaD $\xrightarrow{3}$ OPbD $\xrightarrow{6}$ aOPbD $\xrightarrow{2}$ Pa0bD $\xrightarrow{3}$ Pb0bD
 $\xrightarrow{6}$ aPb0bD

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6} \text{aDOP} \xrightarrow{2} \text{0aDP} \xrightarrow{2} \text{0PaD} \xrightarrow{3} \text{OPbD} \xrightarrow{6} \text{aOPbD} \xrightarrow{2} \text{Pa0bD} \xrightarrow{3} \text{Pb0bD}$
 $\xrightarrow{6} \text{aPb0bD} \xrightarrow{3} \text{bPb0bD}$

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6} \text{aDOP} \xrightarrow{2} 0\text{aDP} \xrightarrow{2} 0\text{PaD} \xrightarrow{3} 0\text{PbD} \xrightarrow{6} \text{aOPbD} \xrightarrow{2} \text{PaObD} \xrightarrow{3} \text{PbObD}$
 $\xrightarrow{6} \text{aPbObD} \xrightarrow{3} \text{bPbObD} \xrightarrow{6} \text{abPbObD}$

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6} \text{aDOP} \xrightarrow{2} 0\text{aDP} \xrightarrow{2} 0\text{PaD} \xrightarrow{3} 0\text{PbD} \xrightarrow{6} \text{aOPbD} \xrightarrow{2} \text{PaObD} \xrightarrow{3} \text{PbObD}$
 $\xrightarrow{6} \text{aPbObD} \xrightarrow{3} \text{bPbObD} \xrightarrow{6} \text{abPbObD} \xrightarrow{4} \text{PabObD}$

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6} \text{aDOP} \xrightarrow{2} 0\text{aDP} \xrightarrow{2} 0\text{PaD} \xrightarrow{3} 0\text{PbD} \xrightarrow{6} \text{aOPbD} \xrightarrow{2} \text{PaObD} \xrightarrow{3} \text{PbObD}$
 $\xrightarrow{6} \text{aPbObD} \xrightarrow{3} \text{bPbObD} \xrightarrow{6} \text{abPbObD} \xrightarrow{4} \text{PabObD} \xrightarrow{4} \text{P0abD}$

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6} \text{aDOP} \xrightarrow{2} \text{0aDP} \xrightarrow{2} \text{0PaD} \xrightarrow{3} \text{OPbD} \xrightarrow{6} \text{aOPbD} \xrightarrow{2} \text{Pa0bD} \xrightarrow{3} \text{Pb0bD}$
 $\xrightarrow{6} \text{aPb0bD} \xrightarrow{3} \text{bPb0bD} \xrightarrow{6} \text{abPb0bD} \xrightarrow{4} \text{Pab0bD} \xrightarrow{4} \text{P0abD} \xrightarrow{4} \text{PODa}$

Exemplu

Ex | Inversarea intrării

- Ideea: mutarea, **pe rând**, a fiecărui element în poziția corespunzătoare. Mutarea se face prin pași incrementali de interschimbare a elementelor învecinate.

```
1 Reverse(A); A g1, g2;
2     ag1g2 -> g2ag1;
3     ag1 -> bg1;
4     abg1 -> g1a;
5     a -> .;
6     -> a;
7 end
```

- DOP $\xrightarrow{6} \text{aDOP} \xrightarrow{2} \text{0aDP} \xrightarrow{2} \text{0PaD} \xrightarrow{3} \text{OPbD} \xrightarrow{6} \text{aOPbD} \xrightarrow{2} \text{Pa0bD} \xrightarrow{3} \text{Pb0bD}$
 $\xrightarrow{6} \text{aPb0bD} \xrightarrow{3} \text{bPb0bD} \xrightarrow{6} \text{abPb0bD} \xrightarrow{4} \text{Pab0bD} \xrightarrow{4} \text{P0abD} \xrightarrow{4} \text{PODa} \xrightarrow{5} \text{POD} .$

Aplicații

-
- “C Language Integrated Production System”;
  - Sistem bazat pe **reguli** → “productie” = regulă;
  - Principiu de funcționare similar cu al **mașinii Markov**;
  - Dezvoltat la NASA în anii 1980;

CLIPS

Exemplu: Minimul a două numere – reprezentare individuală

Ex | Exemplu

```
1 (deffacts numbers
2     (number 1)
3     (number 2))
4
5 (defrule min
6     (number ?m)
7     (number ?x)
8     (test (< ?m ?x)))
9 =>
10    (assert (min ?m)))
```


- Reprezentarea datelor prin **fapte** → similare simbolurilor mașinii Markov;
- Afirmații despre **atributele** obiectelor;
- Date **simbolice**, construite conform unor **șabloane**;
- Multimea de fapte → **baza de cunoștințe** (*factual knowledge base*)

```
1 > (facts)
2 f-0      (initial-fact)
3 f-1      (number 1)
4 f-2      (number 2)
5 For a total of 3 facts.
```


- Similaritatea regulilor mașinii Markov;
- Șablon de **identificare** → secvență de **fapte parametrizate** (vezi variabilele generice ale algoritmilor Markov) și **restrictii**;
- Șablon de **acțiune** → secvență acțiuni (assert, retract);
- *Pattern matching* **secvențial** pe faptele din șablonul de identificare;
- **Domeniul de vizibilitate** a unei variabile → restul regulii, după prima apariție a variabilei, în șablonul de identificare.

Înregistrări de activare

Definiție

- Tuplul ⟨ regulă, fapte asupra cărora este aplicabilă ⟩ → **înregistrare de activare** (*activation record*);
- Reguli posibil aplicabile asupra diferitelor porțiuni ale **acelorasi** fapte;
- Muștinea înregistrărilor de activare → **agenda**.

Înregistrări de activare

Exemplu – reluat de mai devreme: minimul a 2 numere

```
1 > (facts)
2 f-0      (initial-fact)
3 f-1      (number 1)
4 f-2      (number 2)
5 For a total of 3 facts.
6
7 > (agenda)
8 0      min: f-1,f-2
9 For a total of 1 activation.
10
11 > (run)
12 FIRE    1 min: f-1,f-2
13 ==> f-3      (min 1)
```


- Principiul refracției:

- Aplicarea unei reguli o **singură dată** asupra acelorași fapte și acelorași porțiuni ale acestora;
- Altfel, programe care **nu** s-ar termina.

- Terminare:

- Aplicarea unui număr maxim de reguli → (run **n**);
- Întâlnirea acțiunii (**halt**);
- Golirea agendei.

CLIPS – Exemple

Minimul a două numere – Reprezentare agregată (1)

Ex | Exemplu

```
1 (deffacts numbers
2   (numbers 1 2))
3
4 (defrule min
5   (numbers $? ?m $?)
6   (numbers $? ?x $?))
7   (test (< ?m ?x))
8 =>
9   (assert (min ?m)))
```

- Observați utilizarea \$? pentru potrivirea unei secvențe, potențial vidă.

CLIPS – Exemple

Minimul a două numere – Reprezentare agregată

```
1 > (facts)
2 f-0      (initial-fact)
3 f-1      (numbers 1 2)
4 For a total of 2 facts.
5
6 > (agenda)
7 0      min: f-1,f-1
8 For a total of 1 activation.
```


CLIPS – Exemplu

Suma oricărui numere (1)

Ex | Exemplu

```
1 (deffacts numbers (numbers 1 2 3 4 5))  
2  
3 (defrule init  
4     ; implicit, (initial-fact)  
5     =>  
6     (assert (sum 0)))  
7  
8 (defrule sum  
9     ?f <- (sum ?s)  
10    (numbers $? ?x $?)  
11    =>  
12    (retract ?f)  
13    (assert (sum (+ ?s ?x))))
```


CLIPS – Exemplu

Suma oricărui număr – Interrogare

```
1 > (facts)
2 f-0      (initial-fact)
3 f-1      (numbers 1 2 3 4 5)
4 For a total of 2 facts.

5
6 > (agenda)
7 0      init: *
8 For a total of 1 activation.

9
10 > (run 1)
11 FIRE    1 init: *
12 ==> f-2      (sum 0)
```


CLIPS – Exemplu

Suma oricărui număr – Interrogare

```
1 > (agenda)
2 0      sum: f-2,f-1
3 0      sum: f-2,f-1
4 0      sum: f-2,f-1
5 0      sum: f-2,f-1
6 0      sum: f-2,f-1
7 For a total of 5 activations.
8
9 > (run)
10 ciclează!
```


CLIPS – Exemple

Suma oricărui număr – Observații

- **Eroarea:** adăugarea unui nou fapt `sum` induce aplicabilitatea repetată a regulii, asupra elementelor **deja** însumate;
- **Corect:** consultarea primului număr din listă și eliminarea acestuia.

CLIPS – Exemple

Suma oricărui numere – Implementare corectă

Ex | Exemplu

```
1 (deffacts numbers (numbers 1 2 3 4 5))
2 (defrule init
3   =>
4   (assert (sum 0)))
5
6 (defrule sum
7   ?f <- (sum ?s)
8   ?g <- (numbers ?x $?rest)
9   =>
10  (retract ?f)
11  (assert (sum (+ ?s ?x))))
12  (retract ?g)
13  (assert (numbers $?rest)))
```


CLIPS – Exemple

Suma oricărui numere – Interrogare pe implementarea corectă

```
1 > (run)
2 FIRE      1 init: *
3 ==> f-2      (sum 0)
4 FIRE      2 sum: f-2,f-1
5 <== f-2      (sum 0)
6 ==> f-3      (sum 1)
7 <== f-1      (numbers 1 2 3 4 5)
8 ==> f-4      (numbers 2 3 4 5)
9 FIRE      3 sum: f-3,f-4
10 <== f-3      (sum 1)
11 ==> f-5      (sum 3)
12 <== f-4      (numbers 2 3 4 5)
13 ==> f-6      (numbers 3 4 5)
```


CLIPS – Exemple

Suma oricărui numere – Interrogare pe implementarea corectă

```
1 FIRE      4 sum: f-5,f-6
2 <== f-5      (sum 3)
3 ==> f-7      (sum 6)
4 <== f-6      (numbers 3 4 5)
5 ==> f-8      (numbers 4 5)
6 FIRE      5 sum: f-7,f-8
7 <== f-7      (sum 6)
8 ==> f-9      (sum 10)
9 <== f-8      (numbers 4 5)
10 ==> f-10     (numbers 5)
11 FIRE      6 sum: f-9,f-10
12 <== f-9      (sum 10)
13 ==> f-11     (sum 15)
14 <== f-10     (numbers 5)
15 ==> f-12     (numbers)
```

XSLT

Transformarea fișierelor XML – Exemplu


```
1 <?xml version="1.0" ?>
2 <persons>
3   <person username="JS1">
4     <name>John</name>
5     <family-name>Smith</family-name>
6   </person>
7   <person username="MI1">
8     <name>Morka</name>
9     <family-name>Ismincius</family-name>
10  </person>
11 </persons>
```

↓ XSLT ↓

```
1 <?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
2 <root>
3   <name username="JS1">John</name>
4   <name username="MI1">Morka</name>
5 </root>
```


XSLT

Transformarea fișierelor XML – Exemplu: sursa

```
1 <?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
2 <xsl:stylesheet xmlns:xsl="http://..." version="1.0">
3   <xsl:output method="xml" indent="yes"/>
4
5   <xsl:template match="/persons">
6     <root>
7       <xsl:apply-templates select="person"/>
8     </root>
9   </xsl:template>
10
11  <xsl:template match="person">
12    <name username="{@username}">
13      <xsl:value-of select="name" />
14    </name>
15  </xsl:template>
16 </xsl:stylesheet>
```


Sfârșitul cursului 12

Ce am învățat

- Ce este și cum funcționează mașina algoritmică Markov: structură, variabile, reguli, algoritmul unității de control.
  - Introducere în CLIPS – fapte, reguli, execuție.
  - Exemplu de fișier XSLT.
- +** | Succes la examen și nu uitați să dați feedback la curs.